

Det kongelige helse- og sosialdepartement

Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Dato: 30.10.2007
Saksbehandler:Eva Mikkola
Telefon direkte: 75 55 41 87
Deres ref.:
Løpenr.: 60178/07
Saksnr./vår ref.: 07/4829
Arkivkode:F10

Høring - forslag til sterkere rettighetsfesting av ordningen med brukerstyrt personlig assistent (BPA)

Av høringsuttalelsen fremgår

- at brukeren får en lovfestet rett til å få sine tjenester organisert som BPA. Denne retten er begrenset til brukere som har et omfattende tjenestebehov begrenset til minimum 20 timer pr. uke.
- at brukeren skal ha rett til å bestemme arbeidsgivermodell
- at gjeldende tilskuddsordning opphører og det innføres en ordning som innebærer at kommunen kan søke om midler til informasjons- og opplæringstiltak knyttet til BPA fra Fylkesmannen

Det bes om innspill på alle punkter og spesielt i forhold til følgende særlige spørsmål:

1.

I hvilken grad de foreslåtte endringene vil føre til at et større antall brukere vil ønske tjenestene organisert som BPA, om det vil være knyttet til type funksjonshemming, diagnose eller alder og om det vil ha økonomiske og administrative konsekvenser for kommunen og staten.

I Bodø kommune er det BPA brukere i alle kategorier uten at noen grupper skiller seg ut. Disse er innvilget et timetall fra 5 til 40 timer og det kun få søknader som er avslått. Ved å gjøre en avgrensning til et tjenestebehov på 20 timer pr. uke vil småbrukerne reduseres. Om etterspørselen fra storbrukerne vil øke er vanskelig å forutsi. Det at det settes en grense på 20 timer innebærer et markant skille mellom de med et lite hjelpebehov og de med et stort hjelpebehov hva rettighet angår. Det gjenstår å danne seg en mening om hvordan kommunen skal stille seg til søknader fra de som har et mindre hjelpebehov. BPA kan være en god ordning også for den gruppa. Uansett må det tas stilling til om kommunene skal avslå søknader om BPA for de med et hjelpebehov under 20 timer. Dersom det skal være opp til den enkelte kommune å avgjøre slike søknader, vil målet om kommunal likhet ikke bli oppnådd når det gjelder BPA.

I vedtak etter sosialtjenesteloven skal det ved utmåling av timer ikke gjøres forskjell på om tjenesten gis som ordinær hjemmetjeneste eller som BPA. Departementet sier; *Ved behov for omfattende praktisk bistand vil imidlertid en rett til å få organisert tjenestene som BPA bidra til en utvikling av tjenestene i retning av større brukervedvirkning, økt fleksibilitet og mer individuell tilrettelegging.* Det er grunn til å stille spørsmål ved om det vil utvikle seg et skille mellom de som får tjenestetilbudet sitt organisert som BPA og de som får det i form av praktisk bistand, støttekontakt m.v. Med dagens ordning er det kun de som kan være arbeidsleder selv eller med assistanse som kan få BPA. Noen brukere har ingen som kan assistere dem i arbeidsledelse og er derfor avskåret fra BPA ordningen.

Bodø kommunale pensjonskasse

Postadresse:
Postboks 319, 8001 Bodø,
Besøksadresse:
Havnegata 9, 8006 Bodø

Telefoner:
Sentralbord: 75 55 50 00
Ekspedisjon: 75 55 41 70
Telefax: 75 55 41 99

Elektroniske adresser:
postmottak@bodo.kommune.no
www.bodo.kommune.no

Orgnr.:
940 027 365
Bankkonto:
8902 09 03431

2.

Bør brukeren eller kommunen bestemme arbeidsgiverforholdet?

Slik vi ser denne problemstillingen, er den av økonomisk karakter. Det vises til at det er gjort beregninger som tilsier at kostnadene med å bruke et andelslag (ULØBA) eller kommunen ikke gir store prisforskjeller. I vår kommunen er det besluttet at ULØBA ikke skal benyttes begrunnet med at kommunen kan gjøre denne oppgaven til en vesentlig mindre kostnad enn å benytte ULØBA. Økonomiske grunner taler for at kommunen og ikke bruker må kunne velge hvem som skal være arbeidsgiver. Det må da forutsettes at kommunen har en kvalitetsmessig god oppfølging av ordningen og ut fra en slik forutsetning skulle det ikke ha noen betydning for brukeren om det er kommunen eller et andelslag som har arbeidsgiveransvaret.

Sitat; (side 18) *Dersom kommunen i sitt vedtak om BPA legger til grunn et antall timer og en bestemt timepris som økonomisk ramme for valget, vil dette innebære at brukeren kan velge en dyrere arbeidsgiver, men det resultat at vedkommende i praksis vil få færre timer BPA.* Dette argumentet kommer i konflikt med at BPA er en måte å organisere tjenesteytingen på. Det er brukerens hjelpebehov som gir grunnlag for utmåling av hjelp og det skal ikke være noen forskjell, om tjenesteytingen gis som ordinære tjenester eller BPA. Det at brukeren står ovenfor valg av en dyr løsning eller billig løsning, tilsier at vedkommende enten ikke får dekt det behovet som er lagt til grunn for utmåling av hjelp eller at vedkommende får flere timer enn det som er innvilget.

Bør brukeren bestemme hvem som skal være assistenter?

Ved ansettelse av assistenter må det vektlegges at bruker og assistent skal ha en god relasjon og det taler for at må bruker må ha et avgjørende ord ved ansettelser. Samtidig må det stilles krav om at assistenten har de rette kvalifikasjoner for jobben og det må kommunen som arbeidsgiver påse. Løsningen må være at arbeidsgiver og bruker samarbeider om valg av assistenter.

3.

Uavhengig av hvem som har arbeidsgiveransvaret, er det i utgangspunktet brukeren som skal ha arbeidslederansvaret for assistenten. Bør kommunen, pårørende eller hjelpeverge ha arbeidslederansvaret dersom brukeren selv ikke er i stand til å ivareta dette?

Ordningen med at pårørende eller hjelpeverge bistår brukeren med arbeidslederansvaret synes å være en god løsning. Om kommunen skal ha arbeidslederansvaret er diskutabelt. En fordel med det, er at ingen utelukkes fra å ha BPA. Det vil imidlertid ikke være uvesentlig hvordan dette organiseres. Dersom arbeidslederansvaret skulle legges til leder for hjemmetjenesten vil det bli en uheldig sammenblanding av roller. For å få en tilnærmet brukerstyring i en ordning med kommunen som arbeidsleder vel dette best kunne ivaretas ved at en ansatt utpekes som arbeidsleder. Det må i så fall tas stilling til om oppgavene for kommunal arbeidsledelse skal vedtaksfestes.

Med hilsen

Jann Aakre
kommunaldirektør

Eva Mikkola
saksbehandler